

Прва основна школа краља Петра II у Ужицу

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

План наставе и учења за VI разред

за период 2019-2022. Година

Предмет: ГЕОГРАФИЈА

Напомена: Све евентуалне корекције програма наставе и учења географије биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

Назив предмета: ГЕОГРАФИЈА

Годишњи фонд часова: 72 часа

Недељни фонд 2 часа

Циљ наставе и учења предмета: је да ученик појмовно и структурно овлада природногеографским, демографским, насеобинским, политичкогеографским, економскогеографским, интеграционим и глобалним појавама и процесима уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма.

ГОДИШЊИ (ГЛОБАЛНИ) ПЛАН РАДА

ОБЛАСТ / ТЕМА		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	СВЕГА	СТАНДАРДИ
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	Друштво и географија	3										2	1	3	ГЕ.1.3.1.; ГЕ.2.3.1.;ГЕ.3.3.1.
2.	Географска карта	5	8									8	5	13	ГЕ.1.1.1.;ГЕ.1.1.2.; ГЕ.1.1.3.;ГЕ.2.1.1.; ГЕ.2.1.2.; ГЕ.2.1.3.; ГЕ.2.1.4.; ГЕ.3.1.1.
3.	Становништво		1	8	1							7	3	10	ГЕ.1.3.1.;ГЕ.2.3.1.; ГЕ.3.3.1.
4.	Насеља				7							4	3	7	ГЕ.1.3.1.;ГЕ.2.3.1.; ГЕ.3.3.1.
5.	Привреда				1	6	4	1				7	5	12	ГЕ.1.3.2.;ГЕ.3.3.2.
6.	Држава и интеграциони процеси							8	7	1		9	7	16	ГЕ.1.3.2.ГЕ:2.3.2.; ГЕ.3.3.2.
7.	Географија Европе									7	4	7	4	11	ГЕ.1.4.1.;ГЕ.2.4.1.; ГЕ.3.4.1.;ГЕ.3.4.2.

Прво полугодиште											25	15	40	
Друго полугодиште											19	13	32	
УКУПНО											45	27	72	

СТАНДАРДИ

Основни ниво

- ГЕ.1.1.1. разме појам оријентације и наводи начине оријентисања
- ГЕ.1.1.2. описује начине представљања Земљине површине (глоб и географска карта)
- ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте
- ГЕ.1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте
- ГЕ.1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред
- ГЕ.1.3.2. дефинише појам привреде и препознаје привредне делатности и гране
- ГЕ.1.4.1. препознаје основне природне и друштвене одлике наше државе
- ГЕ.1.4.2. именује континенте и препознаје њихове основне природне и друштвене одлике

Средњи ниво

- ГЕ.2.1.1. одређује стране света у простору и на географској карти
- ГЕ.2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти
- ГЕ.2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице - објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом
- ГЕ.2.1.4. приказује понуђене географске податке: на некој карти, картографским изражајним средствима (бојама, линијама, простим геометријским знацима, симболичким знацима...), графиком, табелом и схемом
- ГЕ.2.3.1. разликује и објашњава кретање (природно и механичко) и структуре становништва
- ГЕ.2.3.2. именује међународне организације у свету (EU, UNICEF, UN, UNESCO, FAO, Црвени крст)
- ГЕ.2.4.1. описује природне и друштвене одлике наше државе и наводи њене географске регије
- ГЕ.2.4.2. описује природне и друштвене одлике континента и наводи њихове регије

Напредни ниво

- ГЕ.3.1.1. доноси закључке о просторним и каузалним везама географских чињеница, објеката, појава и процеса, односа на основу анализе географске карте
- ГЕ.3.3.1. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља
- ГЕ.3.3.2. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности
- ГЕ.3.4.1. објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у нашој земљи и уме да издвоји географске регије
- ГЕ.3.4.2. објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у Европи и уме да издвоји географске регије
- ГЕ.3.4.3. објашњава географске везе и законитости на ваневропским континентима и уме да издвоји регије

ИСХОДИ И САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

ОБЛАСТ / ТЕМА	ИСХОДИ По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:	САДРЖАЈИ
ДРУШТВО И ГЕОГРАФИЈА	<ul style="list-style-type: none"> - Успоставља везе између физичкогео-графских и друштвеногеографских објеката, појава и процеса; 	Друштвена географија, предмет проучавања и подела
ГЕОГРАФСКА КАРТА	<ul style="list-style-type: none"> - одређује математичкогеографски положај на Земљи; - анализира, чита и тумачи општегеографске и тематске карте; - оријентише се у простору користећи компас, географску карту и сателитске навигационе системе; 	Географска/картографска мрежа Географска ширина и географска дужина, часовне зоне Појам карте и њен развој кроз историју Елементи карте (математички, географски и допунски) Картографски знаци и методе за представљање рељефа на карти Подела карата према садржају и величини размера Оријентација у простору и оријентација карте, мерење на карти, сателитски навигациони систем
СТАНОВНИШТВО	<ul style="list-style-type: none"> - доводи у везу размештај светског становништва са природним карактеристикама простора; - анализира компоненте популационе динамике и њихов утицај на формирање укупних демографских потенцијала на примерима Србије, Европе и света; - анализира различита обележја светског становништва и развија свест о солидарности између припадника различитих социјалних, етничких и културних група; 	Основни појмови о становништву: демографски развитак и извори података о становништву Број и распоред становништва на Земљи Природно кретање становништва Миграције становништва Структуре становништва: биолошке и друштвено-економске Савремени демографски процеси у Србији, Европи и свету
НАСЕЉА	<ul style="list-style-type: none"> - анализира географски положај насеља; - објашњава континуиране процесе у развоју насеља и даје примере у Србији, Европи и свету; - доводи у везу типове насеља и урбане и руралне процесе са структурама становништва, миграцијама, економским и глобалним појавама и процесима; 	Појам и настанак првих насеља Положај и географски размештај насеља Величина и функције насеља Типови насеља Урбанизација Град – унутрашња структура и односи са околним простором Село и рурални процеси
ПРИВРЕДА	<ul style="list-style-type: none"> - уз помоћ географске карте анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности; - доводи у везу размештај привредних објеката и квалитет животне средине; - вреднује алтернативе за одрживи развој у својој 	Привреда, привредне делатности и сектори привреде Пољопривреда и географски простор Индустрија и географски простор Саобраћај, туризам и географски простор Ванпривредне делатности Развијени и неразвијени региони и државе и савремени

	локалној средини, Србији, Европи и свету;	геоекономски односи у свету Концепт одрживог развоја
ДРЖАВА И ИНТЕГРАЦИОНИ ПРОЦЕСИ	<ul style="list-style-type: none"> - објасни политичко-географску структуру државе; - представи процесе који су довели до формирања савремене политичкогеографске карте света; 	Појам и настанак првих држава Географски положај државе Величина и компактност територије државе Појам и функција државних граница Главни град Облик владавине Политичкогеографска карта Европе после Другог светског рата Политичкогеографска карта света после Другог светског рата
ГЕОГРАФИЈА ЕВРОПЕ	<ul style="list-style-type: none"> - објасни како се издвајају географске регије; - илуструје уз помоћ карте најважније географске објекте, појаве и процесе на простору Европе. 	Географске регије и регионална географија Положај и границе Европе Природне карактеристике Европе Становништво Европе Насеља Европе. Привреда Европе Географске регије Европе

Кључни појмови садржаја: карта, географска ширина и дужина, компас, насеље, село град, привреда, индустрија, држава, облик владавине, регије Европе

ОБЛАСТ/ТЕМА	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА (по областима)
ДРУШТВО И ГЕОГРАФИЈА	<ul style="list-style-type: none"> -Упознати ученике са општим предметом проучавања друштвене географије. -Упознати ученике са друштвено-географским дисциплинама и њиховим предметима проучавања, као и са њиховим везама са другим географским дисциплинама и другим наукама. -Помоћи ученицима да повежу постојећа знања у друштву са географијом као науком.
ГЕОГРАФСКА КАРТА	<ul style="list-style-type: none"> -Оспособити ученике да усвоје и разумеју појам географска карта, меридијан, паралела, екватор и гринич (при обради користити глобус, карту света) -Оспособити ученике да самостално одређују географску ширину и дужину карти и глобусу (указати на корелацију са математиком). -Оспособити ученике да тумаче различите картографске знаке, да читају и анализирају општегеографске и

	<p>тематске карте, објаснити начине представљања рељефа на картама.</p> <p>-Оспособити ученике за орјентацију у простору повезивањем већ постојећих знања о начинима орјентације помоћу Сунца,маховине...а такође оспособити ученике за орјентацију помоћу компаса и ГПС уређаја.</p>
СТАНОВНИШТВО	<p>-Упознати ученике са одликама и факторима демографског развитка, распоредом становништва на Земљи као и његовим структурним обележијима (нагласак да буде на обради основних појмова о становништву, значају његовог проучавања, као и основним изворима података)</p> <p>-Код ученика развијати свест о значају улоге човека у простору у коме живи</p> <p>-Указати на значај миграционих кретања за савремени демографски развитак</p> <p>-Указати на различите социјалне, етничке и културне групе као важан корак у подстицању толеранције и солидарности.</p> <p>-Приликом обраде садржаја користити географске крте, различите тематске карте, дијаграме, графиконе</p>
НАСЕЉА	<p>-Упознати ученике са основним појавама и процесима у развоју насеља у Србији, Европи и свету (нагласити корелацију са историјом).</p> <p>-Помоћи ученицима да се упознају са основним квантитативним показатељима (нпр:популациона величина градова)</p> <p>-Објаснити најосновнију поделу насеља и указати на функције насеља.</p> <p>-Акцент ставити на процесе у развоју насеља (урбанизација, депопулација, деаграризација)</p>
ПРИВРЕДА	<p>-Упознати ученике са основним појмовима о привреди, факторима развоја привреде и појединих делатности као и утицајем привреде на географски простор.</p> <p>-Оспособити ученике да анализирају утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности.</p> <p>-Указати на то како развој утиче на квалитет животне средине, шта је одрживи развој и због чега је значајан.</p>
ДРЖАВА И ИНТЕГРАЦИОНИ ПРОЦЕСИ	<p>-Упознати ученике са политичкогеографским карактеристикама државе, дефинисати појам државе, њене елементе и указати на време и место настанка првих држава у свету.</p> <p>-Ставити акценат на мотиве (интересе) интеграционих процеса.</p> <p>-Указати на значајне међународне организације (ЕУ,УН,НАТО пакт...)</p>
ГЕОГРАФИЈА ЕВРОПЕ	<p>-Указати ученицима на могућност примене знања из опште (физичке и друштвене) географије у регионалној географији.</p> <p>-Упознати ученике са основним појмовима о континенту (географски положај, границе и величина, природне и друштвене одлике,регије)</p>

ПРОЈЕКТНА НАСТАВА

Пројектна настава ће бити реализована кроз све наставне теме. Она треба да помогне ученицима да правилно географски посматрају и уочавају природне и друштвене објекте, појаве и процесе у државама Европе, чиме ће се подстаћи радозналост деце и самостално истраживање. Она ће помоћи ученицима да користе статистички материјал који је систематизован у табелама, карте, као и различите изворе знања. Пројектна настава је у циљу достизања исхода који се односе на функционално знање ученика.

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

Наставник организује час, презентује наставне садржаје ангажујући ученике, водећи рачуна о претходним знањима која поседују, демонстрира, користи ИКТ – презентације, приказе, снимке, прилоге, демонстрирање; подстиче ученика на активно учешће, повезује садржаје са свакодневним животом, вреднује рад ученика;

Ученици активно учествују у реализацији часа, записују, анализирају, дискутују, показују, примењују, закључују, учествују у тимском и групном раду, процењују наставу, рад других ученика и сопствени рад

ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Оцењивање је саставни део процеса наставе и учења којим се обезбеђује стално праћење и оцењивање резултата постигнућа ученика, а у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању. Праћење и вредновање ученика започиње иницијалном проценом нивоа знања на коме се ученик налази. Свака активност на часу служи за континуирану процену напредовања ученика. Неопходно је ученике стално оспособљавати за процену сопственог напретка у остваривању исхода предмета.

Како ниједан од познатих начина вредновања није савршен, потребно је комбиновати различите начине оцењивања. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке и побољша свој резултат и учење. Ако наставник са ученицима договори показатеље на основу којих сви могу да прате напредак у учењу, ученици се уче да размишљају о квалитету свог рада и о томе шта треба да предузму да би свој рад унапредили. Оцењивање на тај начин постаје мотивациони фактор за ученике. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима треба планирати процес учења и бирати погодне стратегије учења.

На почетку школске године наставници географије треба направити план временске динамике и садржаја оцењивања знања и умења (процењивања постигнућа) ученика водећи рачуна о адекватној заступљености сумативног и формативног оцењивања. Будући да се у новим програмима наставе и учења инсистира на функционалним знањима, развоју међупредметних компетенција и пројектној настави, важно је да наставници на почетку школске године добро осмисле и са ученицима договоре како ће се обављати формативно оцењивање. У том смислу препоручује се наставницима да на нивоу стручних већа договоре критеријуме и елементе формативног оцењивања (активност на часу, допринос групном раду, израда домаћих задатака, кратки тестови, познавање географске карте...).

Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања и праћења и вредновања. Важно је да наставник континуирано спроводи евалуацију и самоевалуацију процеса наставе и учења.

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Упутство за формативно и сумативно оцењивање ученика

рађено на основу Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању

Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета;

процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине; руковање прибором, алатом и технологијама и извођење радних задатака.

Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Инструменти оцењивања	Време
	<p>Оцену одличан (5) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. 	<p>– Формативно оцењивање: свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника/е-дневник</p>	<p>Број јављања: За јављање + За јављање више пута ++ За давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања +5 Ко не зна одговор -</p>	<p>Свакодневно бележење током године</p>
	<p>Оцену врло добар (4) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. 	<p>– Комисија ученика и наставница</p>	<p>Учесталост јављања на часу по месецима</p>	<p>Пресек стања на полугодишту (сваких 16 часова)</p>
	<p>Оцену добар (3) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – у довољној мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања. 	<p>– Усмено одговарање</p>	<p>Свеобухватност одговора Хронолошка и појмовна прецизност Сналажење на карти Хоризонтално и вертикално повезивање градива Самосталност у одговарању</p>	<p>По потреби, бар једном у полугодишту</p>
	<p>Оцену добар (3) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – у довољној мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања. 	<p>– Редовност доношења домаћег – Ученици воде евиденцију</p>	<p>За три недоношења домаћег -1 у свеску, а након опомене и у дневник За редовно доношење домаћег задатка-5</p>	<p>Свакодневно током године, праћење/ пресек стања за тромесечје</p>
	<p>Оцену довољан (2) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања. 	<p>Квиз на кахуу, или други он-лајн квиз</p>	<p>Првопласирани +5 Другопласирани ++ Трећепласирани +</p>	<p>По једном у полугодишту</p>
		<p>Прегледање свески</p>	<p>Уредност Све забележено са часова</p>	<p>На крају наставне године</p>
		<p>– Писане провере Ученици дају самопроцену оцене</p>	<p>Бодовање: 40-54%-2 55-69%-3 70-84%-4 85-100%-5</p>	<p>Након сваке теме (4 провере које се раде цео час - по две у полугодишту и бар две провере до 15 минута-</p>

<p>Недовољан (1) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање. 	<p>– Групни рад (посматрање наставника, излагање група, процена осталих ученика)</p>	<p>Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Степен знања свих чланова групе Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада, продуката група (пано, табела...)</p>	<p>По потреби</p>
	<p>Рад у пару (посматрање наставника, излагање парова, процена осталих ученика)</p>	<p>Прва три пара која прва ураде задатак добијају +5 Сви парови који ураде задатак добијају+ Парови који не раде задато на часу добијају -</p>	<p>По потреби</p>
	<p>Сналажење на карти</p>	<p>За показаних 5 појмова за један минут оцена 5 За 4 -4 3-3 2-2</p>	<p>У току школске године</p>

<p>– показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.(5)</p> <p>– показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.(4)</p> <p>– показује делимични степен активности и ангажовања (3)</p> <p>– показује мањи степен активности и ангажовања.(2)</p> <p>– не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање (1)</p>	<p>Вођење евиденције од стране наставника о:</p> <p>-Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима)</p> <p>-Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, производи)</p> <p>-Учешћу на такмичењима</p> <p>-Посета културно-историјским институцијама и догађајима</p> <p>-Несебичном пружању помоћи другим ученицима</p> <p>-Израда паноа, ППТ, различитих врста излагања</p>	<p>Све што је рађено на часу налази се у свескама и уредно је написано</p> <p>-Учесталост јављања и активност по месецима</p> <p>-Учествује и израђује самостално или у сарадњи са другима продукте рада</p> <p>-Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (такмичења, израда паноа, кратко предавање, вођење квиза, израда асоцијација...)</p> <p>-Спреман је да помогне другима</p> <p>-Иницијатива и квалитет продукта</p>	<p>-Пресек стања по тромесечјима</p>
---	---	---	--------------------------------------

ПЛАН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА И СТАНДАРДА

На почетку наставне године врши се иницијално тестирање. Оно се не оцењује

Предвиђен је и полугодишњи (децембар или јануар) и завршни тест (крај школске године) којима се проверава оствареност исхода и стандарда.

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Опште предметне компетенције

Компетенција за учење:

- Има позитиван и одговоран однос према учењу.
- Мотивисан је и оспособљен да самостално планира, организује, спроводи и вреднује учење; разликује битно од небитног, изражава и образлаже идеје.
- Користи различите изворе информација и има критички однос према њима.
- Примењује одговарајуће начине учења у складу са циљевима, садржајем, интересовањима, условима и временом.

- Способан је да самостално и у сарадњи са другима истражује, открива и повезује нова знања; користи могућности ваншколског учења; негује и развија лична интересовања.

Одговорно учешће у демократском друштву:

- Има позитиван став према поштовању људских права и слобода.
- Зна дечја и основна људска права и одговорности, уме да препозна њихово кршење и способан је да их аргументовано брани.
- Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву.
- Примењује процедуре демократског друштва у одлучивању и избору; поштује одлуке већине и уважава мишљења мањине.
- Негује своју националну културну баштину и активно учествује у интеркултуралном дијалогу.
- Промовише позитивне вредности друштва у различитим активностима (нпр. хуманитарне, еколошке, културно-уметничке акције; борба против насиља и дискриминације по било ком основу (нпр. верском, националном, родном, узрасном, етничком...); акције против болести зависности, злостављања животиња итд.).

Естетичка компетенција:

- Показује позитиван однос према сопственој и култури других заједница, упознаје и разуме њихове вредности, повезује културну и природну баштину са историјским и географским контекстом и доприноси очувању природних и културних добара.
- Препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност у свим уметничким и неуметничким пољима свог деловања.
- Употребљава основне појмове, схеме и правила који припадају теоријама уметничких грана које постоје у основном образовању.

Комуникација:

- Познаје различите облике комуникације и њихове одлике (усмену и писану, невербалну, телефоном, преко интернета итд.).
- Уме јасно да се изрази усмено и писано, у складу са потребама и карактеристикама ситуације, поштујући ограничења у погледу дужине и намене.
- Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност.
- Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин.
- Користи на одговарајући и креативан начин језик и стил који је специфичан за различите дисциплине; кроз комуникацију негује културу изражавања и чува језички идентитет.
- Уме да саслуша излагање саговорника до краја и без упадица.

Одговоран однос према околини:

- Сагледава које активности (обрасци понашања), на личном нивоу, нивоу заједнице и глобалном нивоу, могу унапредити стање и квалитет животне средине и природе.
- Активно се укључује у друштвене акције у школи и заједници које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и ка одрживом развоју.

Одговоран однос према здрављу:

- Бира стил живота и навике имајући на уму добре стране и ризике тог избора. Разуме да је стил живота ствар личног избора и преузима одговорност за свој избор.

Предузимљивост и оријентација ка предузетништву:

- Препознаје сопствене предности и своје могућности у односу на будуће образовање и професионалну оријентацију;
- Спреман је да учествује у самосталним и тимским пројектима; способен је да развије идеју, представи је, образложи и преговара у тиму о њеној реализацији; учествује у активностима са другима у оквиру своје тимске улоге;
- Мотивисан је и зна да истакне своје добре особине које су важне за обављање школских и радних задатака и користи ЦВ и мотивационо писмо да опише своје компетенције, жеље и очекивања.
- Зна да постави реалне циљеве и на основу датих могућности уме да планира и проналази начине њиховог остваривања.

Рад с подацима и информацијама:

- Зна да је за разумевање појава и догађаја и доношење компетентних одлука потребно имати релевантне и поуздане податке и разликује податак/ информацију од њиховог тумачења.
- Користи податке из различитих извора, начине добијања података и на основу тога процењује њихову поузданост и препознаје могуће грешке уз помоћ наставника.
- Користи информације у различитим симболичким модалитетима (табеларни, графички, текстуални приказ), чита, тумачи и примењује их, повезујући их са претходним знањем из различитих области.

Решавање проблема:

- Препознаје проблем, рашчлањује проблемску ситуацију на делове и уочава везе и односе између њих у светлу претходно стечених знања у оквиру различитих предмета и ваншколског искуства.
- Планира стратегију решавања проблема (претпоставља решења, планира редослед активности, избор извора информација, средстава/опreme коју ће користити, са ким ће сарађивати, са ким ће се консултовати).
- Решава проблем према планираној стратегији примењујући знања и вештине стечене учењем различитих предмета и ваншколским искуством.
- Самостално или консултујући друге особе (вршњаке, наставнике, родитеље) преиспитује начин решавања проблема, алтернативне начине решавања, тачност и прецизност решења.
- Формулише објашњења и закључке на основу резултата до којих је дошао/дошла у раду, презентује их и дискутује са другим особама и преиспитује их у светлу добијених коментара. Стечена нова сазнања и вештине повезује у јединствену целину са претходним.
- Проверава применљивост решења у пракси и користи стечена знања и вештине у новим ситуацијама.

Сарадња:

- активно и конструктивно учествује у раду групе или пара,
- поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи
- или пару,
- доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима поштујући друге као равноправне чланове тима или групе,
- одговорно и савесно извршава заједничке активности стављајући интересе групе изнад сопствених,
- критички процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивању рада групе и уме да представи резултате рада.

Дигитална компетенција:

- Уме да претражује, критички анализира и систематизује информације у електронском облику користећи одговарајућа средства ИКТ.
- Уме да представи, организује и обликује одређене информације користећи на ефикасан начин могућности ИКТ средства.
- Приликом решавања проблема уме да одабере средство ИКТ и да га користи на одговарајући начин.
- Ефикасно користи ИКТ за комуникацију и сарадњу.
- Препознаје предности, ризике и опасности по себе и друге и одговорно поступа при коришћењу ИКТ.

Специфичне предметне компетенције

ОБЛАСТ: Развијеност и примена географских способности и вештина за решавање одређених ситуација

- Основни ниво

Ученик чита географску карту, употребљава различите географске изворе и статистичке податке. Употребљава најједноставније мерне инструменте и описује податке које они приказују.

- Средњи ниво

Ученик истражује, класификује и приказује елементе географске средине на некој карти, моделом, дијаграмом, табелом, схемом, текстом. Познаје значај примене информационих технологија у свакодневним активностима.

- Напредни ниво

Ученик планира и изводи једноставна теренска истраживања, користи и анализира информације о географским чињеницама датим у писаним и електронским медијима, изводи закључке и примењује их у новим ситуацијама. Примењује информационе технологије ради обављања различитих активности.

ОБЛАСТ: Примена географских знања и концептуалног разумевања у одређеним проблемским ситуацијама

- Основни ниво

Ученик препознаје, разликује и именује физичко-географске, друштвено-географске и регионално-географске чињенице и наводи њихове вредности за рационално коришћење у свакодневном животу.

- Средњи ниво

Ученик идентификује и анализира индивидуалност, разноврсност и распрострањеност физичко-географских и друштвено-географских чињеница, а регионално-географске чињенице, везе и законитости сврстава у одређене појмовне категорије и системе.

- Напредни ниво

Ученик анализира и објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у географској средини и предлаже нова решења. Издваја и упоређује географске регије.

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

У зависности од садржаја наставе и учења посебно ће се реализовати међупредметно повезивање са следећим предметима:

Биологија

Историја
 Математика
 Информатика и рачунарство
 Физичко и здравствено васпитање
 Ликовна култура
 Верска настава
 Физика

Међупредметно повезивање биће детаљно разрађено у оперативним плановима рада, као и током тематског дана или тематске недеље, а обухваћено је и у пројектној настави и географској секцији.

Неки од препоручених начина прилагођавања програма наставе и учења ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, прилагођеност домаћих задатака);
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима;
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи;
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја;
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем

ДОДАТНА НАСТАВА

Циљеви додатног рада: додатни рад је планиран за заинтересоване и талентоване ученике, за стицање знања већег обима, израду и представљање презентација географских појава и процеса, размену мишљења и извођење закључака о географским одликама различитог типа.

Садржаји програма	Активности ученика у образовно-васпитном раду	Активности наставника у образовно-васпитном раду	Основни облици извођења програма	Циљеви и задаци садржаја програма
Друштво и географија	- посматрају, разговарају, постављају питања	- упућује - подтиче на радозналост и самостални рад - одговара на питања	- фронтални - индивидуални - групни	Оспособљавање за учење повезивањем демонстрацијом
Географска карта	- посматрају, - разговарају, - описују, - упоређују	- упућује - подтиче на размишљање, логичко закључивање и упоређивање - подтиче на радозналост и	- фронтални - индивидуални - групни	Оспособљавање за учење повезивањем и упоређивањем, демонстрација

		самостални рад - одговара на питања		
Становништво	- посматрају, -разговарају, -описују, -упоређују - уочавају - закључују - препознају	-упућује - подстиче на размишљање, логичко закључивање и упоређиваље - подтиче на радозналост и самостални рад - одговара на питања - усмерава и прати активности ученика	- фронтални - индивидуални - групни	Оспособљавање за учење повезивањем, упоређивањем и демонстрацијом
Насеља	- посматрају, -разговарају, -описују, -упоређују - уочавају - закључују - препознају	-упућује - подстиче на размишљање, логичко закључивање и упоређиваље - подтиче на радозналост и самостални рад - одговара на питања - усмерава и прати активности ученика	- фронтални - индивидуални - групни	Оспособљавање за учење повезивањем, упоређивањем и демонстрацијом
Привреда	- посматрају, -разговарају, -описују, -упоређују - уочавају - закључују - препознају	-упућује - подстиче на размишљање, логичко закључивање и упоређиваље - подтиче на радозналост и самостални рад - одговара на питања - усмерава и прати активности ученика	- фронтални - индивидуални - групни	Оспособљавање за учење повезивањем, упоређивањем и демонстрацијом
Држава и интеграцијски процеси	- посматрају, -разговарају, -описују, -упоређују - уочавају - закључују - препознају	-упућује - подстиче на размишљање, логичко закључивање и упоређиваље - подтиче на радозналост и самостални рад - одговара на питања - усмерава и прати активности ученика	- фронтални - индивидуални - групни	Оспособљавање за учење повезивањем, упоређивањем и демонстрацијом

Географија Европе	<ul style="list-style-type: none"> - посматрају, - разговарају, - описују, - упоређују - уочавају и израђују презентације 	<ul style="list-style-type: none"> - упућује - подстиче на размишљање, логичко закључивање и упоређиваље - подтиче на радозналост и самостални рад - одговара на питања - усмерава и прати активности ученика 	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - групни 	Оспособљавање за учење повезивањем, упоређивањем и демонстрацијом
Напомена: Часови додатне наставе се могу по потреби кориговати. Број часова зависи од одељења и потреба ученика				

ДОПУНСКА НАСТАВА

Циљеви допунске наставе су:

Допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.

Садржаји програма	Активности ученика у образовно-васпитном раду	Активности наставника у образовно-васпитном раду	Основни облици извођења програма	Циљеви и задаци садржаја програма
Друштво и географија	Слушају, питају	<ul style="list-style-type: none"> - подстиче на усвајање знања - мотивише за рад - методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика 	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални 	Боље разумевање градива

Географска карта	Слушају,питају	- подстиче на усвајање знања - мотивише за рад - методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика	- фронтални - индивидуални	Боље разумевање градива
Становништво, насеља и привреда	Слушају, питају, упоређују	- подстиче на усвајање знања - мотивише за рад - методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика	- фронтални - индивидуални	Боље разумевање и уочавање
Регионална географија Европе	Слушају,питају, упоређују	- подстиче на усвајање знања - мотивише за рад - методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика	- фронтални - индивидуални	Боље разумевање градива и уочавање разлика
Напомена: Часови допунске наставе се могу по потреби кориговати. Број часова зависи од одељења и потреба ученика				

ГЕОГРАФСКА СЕКЦИЈА

Циљеви географске секције :

Разумевање појава, процеса и односа у природи и друштву.

Развијање способности за активно стицање знања кроз истраживање.

Развијање радозналости, способности рационалног расуђивања, самосталности у мишљењу .

Развијање логичког и апстрактног мишљења.

Схватање повезаности природних и друштвених појава.

Развијање свести о потреби заштите природе.

Развијање вештина обнове и унапређења животне средине

Развијање радних навика и склоности ка изучавању природних наука

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА ГЕОГРАФСКЕ СЕКЦИЈЕ

Пријављивање и учешће у раду географске секције је добровољно.

Рад по групама у кабинету и на терену.

Коришћењем савремених наставних средстава и прављење презентација.

Приказивањем стеченог знања презентацијама и постављање резултата рада на сајту школе.

Посетама одређеним институцијама.

Заједнички рад са сродним секцијама.

Програм ће бити реализован у сарадњи са заинтересованим наставницима школе, другим секцијама, Музејем, Историјским Архивом из Ужица, Народном библиотеком итд...

У секцију ће бити укључени ученици 5, 6, 7. и 8. разреда.